

Πέμπτη, 28 Μαρτίου 2024

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Δ.Σ. ΘΟΚ Κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΒΟΥΤΟΥΡΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ
ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΘΕΑΤΡΟΥ ΘΟΚ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2023

Όταν φεύγουν από τη ζωή κάποιοι ξεχωριστοί άνθρωποι, και τέτοιος άνθρωπος υπήρξε για το θέατρό μας ο Νίκος Χαραλάμπους, τότε το πνευματικό εποικοδόμημα της κοινωνίας και η πρόοδος, ως αξία και προοπτική, κλυδωνίζονται. Και αυτό γιατί, για να δανειστώ τους στίχους του Κ. Π. Καβάφη,

Η Πρόοδος οικοδομή είναι μεγάλη — φέρει

καθείς τον λίθον του· [...]

και καθημερινώς την κεφαλήν της αίρει

υψηλοτέραν. [...]

Το ποίημα τιτλοφορείται «Κτίσται». Και ο Κτίστης Νίκος Χαραλάμπους έφερε στην οικοδομή της Προόδου τον λίθον του στον οποίο βρίσκεται τώρα ανάγλυφα χαραγμένο το όνομά του, να μην το καλύψει ποτέ η λήθη.

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Οι τράπεζες, η εκπαίδευση, οι πολιτειακοί θεσμοί και οι μηχανισμοί εξουσίας υπάρχουν γιατί εξυπηρετούν συγκεκριμένες πρακτικές και καθημερινές μας ανάγκες. Γιατί μάς χρειάζεται όμως το θέατρο; Σε ποιες ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου ανταποκρίνεται ο πλασματικός ετερόκοσμος του θεάτρου; Η απορία μπορεί να φαίνεται σε ορισμένους εύλογη. Ας δούμε όμως το ζήτημα διαφορετικά, αντιστρέφοντάς το: πώς θα ήταν ο κόσμος μας αν ο άνθρωπος είχε εξελιχτεί αρκούμενος μόνο με όσα ικανοποιούσαν πρακτικές και υλικές του ανάγκες; Πώς θα ήταν ο άνθρωπος χωρίς τα όνειρα και τους λαβυρίθους τους, χωρίς την τέχνη και τους μύθους, χωρίς το θέατρο; Σε τι θα διέφερε τότε από τις μηχανές που ο ίδιος δημιουργεί; Η υπόθεση μιας κοινωνίας χωρίς τέχνη γράφει ένας σύγχρονος στοχαστής ο Έρνστ Φίσερ, στο βιβλίο του *Τέχνη και ανθρωπισμός*, είναι από μόνη της τρομακτική. Ας εστιάσουμε όμως στο θέατρο.

Εδώ και 2.500 χιλιάδες χρόνια η έννοια της *μίμησης*, της δραματικής δηλαδή αναπαράστασης με την κίνηση και τη φωνή, υπήρξε καθοριστική όχι μόνο στην ιστορία του θεάτρου, αλλά και στην φιλοσοφική σκέψη, στις αισθητικές θεωρίες και στην εξέλιξη εντέλει του ευρωπαϊκού πνεύματος. Η μίμησις ωστόσο ποτέ δεν αφορούσε μόνο στον εξωτερικό κόσμο. Ο άνθρωπος από την αρχαιότητα συμπλέκει τον λόγο με τον μύθο και χρησιμοποιεί την μίμηση για να επικοινωνήσει με τους θεούς. Στον Όμηρο και στον Ησίοδο ο ποιητής είναι εμπνευσμένος από τη Μούσα, την κόρη της Μνημοσύνης (έτσι ερμηνεύεται η πίστη ότι η φαντασία αποτελείται από εικόνες συσσωρευμένες στη μνήμη) ενώ στους θεούς είχε στραμμένα τα μάτια της ψυχής του ο Αισχύλος, ο συγγραφέας που θεμελίωσε το τραγικό ύψος. Η τέχνη από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα συνδέεται με άγνωστες υπερβατικές και εσωτερικές δυνάμεις. Τη θεϊκή έμπνευση, τον μύθο, την έκσταση, την τρέλα, τη φαντασία, την επιθυμία, το ένστικτο και το ασυνείδητο. Αν υπάρχει ένα σημείο κοινό σε όλα τα αισθητικά ρεύματα του ευρωπαϊκού μοντερνισμού και στα κινήματα της πρωτοπορίας των πρώτων δεκαετιών του εικοστού αιώνα, αυτό είναι η στροφή στο ασυνείδητο η οποία εκφράζεται με την απόφαση, για να χρησιμοποιήσω τα λόγια ενός σπουδαίου ζωγράφου του Paul Klee, «να μην αποδίδουμε το ορατό αλλά να κάνουμε ορατό ό,τι δεν είναι».

Κύριε Πρόεδρε,
σας καλωσορίζω εκ μέρους του ΔΣ και όλων όσοι υπηρετούν στον Οργανισμό, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού, στην σημερινή μας εκδήλωση που αποτελεί γιορτή για τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου και τον κόσμο του θεάτρου στον τόπο μας, τους πρωταγωνιστές της σκηνής αλλά και τους αφανείς συχνά πρωταγωνιστές των παρασκηνίων. Το νέο ΔΣ με πλήρη επίγνωση της μεγάλης ευθύνης που ανέλαβε, σε στενή συνεργασία με το υφυπουργείο πολιτισμού, δρομολόγησε ήδη συγκεκριμένες διαδικασίες και ξεκίνησε να επιλύει χρόνια δομικά, θεσμικά και λειτουργικά προβλήματα, ενώ παράλληλα επεξεργάζεται τους βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους του με τον στρατηγικό σχεδιασμό ενός προγράμματος δράσης, το όραμα του Οργανισμού για τα επόμενα χρόνια, το οποίο σκοπεύει να ανακοινώσει σύντομα.

Αλλά ο σκοπός της σημερινής μας εκδήλωσης δεν είναι άλλος από την επιβράβευση και την απονομή οφειλόμενης τιμής σε τρεις ξεχωριστούς και προικισμένους ανθρώπους που διακρίθηκαν στα θεατρικά μας δρώμενα κατά το παρελθόν έτος 2023:

(α) Το Μεγάλο Βραβείο ΘΟΚ απονέμεται στον Σταύρο Λούρα, τον ηθοποιό που εδώ και πενήντα χρόνια με προσήλωση στην τέχνη του, με το πηγαίο ταλέντο του και την επαγγελματική του συνέπεια, γράφει την δική του προσωπική ιστορία στο θέατρό μας.

(β) Το Βραβείο Δημιουργού της Χρονιάς απονέμεται στον Πάρι Ερωτοκρίτου, για τις εμπνευσμένες, τολμηρές και ρηξικέλευθες σκηνοθεσίες του.

(γ) Το Βραβείο Νέου Δημιουργού της Χρονιάς απονέμεται στην μουσικό περφόρμερ Αναστασία Δημητριάδου για τη μουσική διδασκαλία, τη σκηνική παρουσία και την εξαιρετική μουσική ερμηνεία της.

Πριν συνεχίσουμε με τις απονομές θα ήθελα να ευχαριστήσω την Κριτική επιτροπή Βραβείων Θεάτρου για το έτος 2023 την οποία απετέλεσαν οι: Αντιγόνη Παπαφιλίππου (Πρόεδρος) / Κυριακή Αργυρού, *Θεατρολόγος ΘΟΚ* / Άντρη Ευμήδου, *Θεατρολόγος, ηθοποιός* / Μαρία Καυκαρίδου, *Θεατρολόγος, φιλόλογος* / Γιώργος Παπαγεωργίου, *Συνθέτης*. Ευχαριστώ επίσης όλους όσοι εργάστηκαν για την επιτυχία της εκδήλωσης: την Μαρία Κυριάκου και τον Φώτη Νικολάου που ανέλαβαν την ευθύνη της σκηνοθετικής επιμέλειας της αποψινής τελετής και τους συνεργάτες τους, συντελεστές, ηθοποιούς και τεχνικούς. Επίσης το ΡΙΚ για τη ζωντανή τηλεοπτική κάλυψη της τελετής.

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε, διερμηνεύω την παρουσία σας η οποία περιποιεί ξεχωριστή τιμή για τον Οργανισμό, τους ανθρώπους του και τον καλλιτεχνικό κόσμο γενικότερα, ως έμπρακτη εκδήλωση του ενδιαφέροντος και της στήριξης της συλλογική προσπάθειάς μας να αναδείξουμε το θέατρο σε σημαίνουσα παράμετρο της κοινωνικής ζωής και της πολιτισμικής ιδιοπροσωπίας του τόπου μας. Σας ευχαριστώ θερμά εκ μέρους του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου για την αρωγή και την συμπαράστασή σας.